

Pszichiátriai betegek által (felnőtt és kiskorú) családtag sérelmére elkövetett bűncselekmények megítélésének szempontjai a bírósági eljárásokban - megelőzés

Dr. Éliás Dávid – Pesti Központi Kerületi Bíróság

2019. november 15.

Jogi alapok, aktuális jogszabályváltozások

- ▶ Büntető törvénykönyv (2012. évi C. törvény)
  - büntethetőséget kizáró ok: a kóros elmeállapot
  - a büntetés célja: a megelőzés
  - joghátrány: kényszergyógykezelés (intézkedés)
  - jellegzetes családon belül elkövetett erőszakos bűncselekmények

Jogi alapok, aktuális jogszabályváltozások

- ▶ Büntetőeljárás törvény (2017. évi XC. törvény)
  - büntetőeljárás cselekvőképesség
  - különleges bánásmódot igénylő személy
  - a tanú figyelmeztetése
  - szakértő bevonása
  - kényszerintézkedés: előzetes kényszergyógykezelés
  - az eljárás felfüggesztése
  - előkészítő ülés – a beismerés feltételei

Pszichiátriai betegek megjelenése a bírósági eljárásokban

- ▶ Polgári peres eljárás
  - gondnoksági perek
  - családjogi perek
- ▶ Polgári nemperes eljárás
  - pszichiátriai betegek intézeti gyógykezelése (1997. évi CLIV. törvény) – sürgősségi, kötelező
- ▶ Büntetőeljárások
  - magánvádas ügyek
  - közzvádas ügyek

Pszichiátria betegséggel érintett elkövető megjelenése a büntetőügyekben

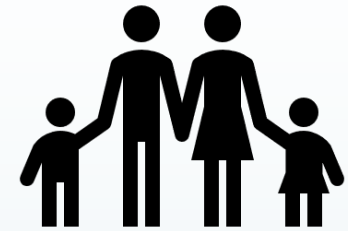
- ▶ belátási képesség
- ▶ az észlelés kérdése – kinek a felelőssége?
- ▶ Eljárási szakaszok szerint:
  - „csak” elkövető
  - feljelentett
  - gyanúsított
  - vádlott
  - elítélt

A belátási képesség kérdésének felmerülése és ennek konzekvenciái

- konkrét ügyek tükrében

1. Már a nyomozás során felmerül, de nincs korlátozó, kizáró tényező (F. Krisztián)
2. Csak a bírósági szakban vizsgálják, de nincs korlátozó, kizáró ok (Sz. Zoltán)
3. Vizsgálták a nyomozás során, de mentális zavarai nem érték el a kóros elmeállapot szintjét, a vádlott szabadlábbon védekezik (K. László)
4. A nyomozás során felmerült a belátási képesség hiánya, az ügyész felmentésre tett indítványt (H. Gyula)
5. Már a nyomozás során megállapították az elmebetegséget, a bíróság a vádlottat felmentette és elrendelte a kényszergyógykezelését (G. Anikó)
6. A bűncselekmény elkövetésekor is a cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt állt, cselekményenként kellett vizsgálni a belátási képességet (S. Kálmán)

Köszönöm a figyelmet!